

Aleksandra Cofta-Broniewska

Parchanki, gm. Dąbrowa Biskupia,
woj. bydgoskie. Stanowisko 12

Informator Archeologiczny : badania 19, 106

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OKOLONIEC, gm. Kłodawa
woj. konińskie
Stanowisko 1

patrz
okres lateński

PARCHANKI, gm. Dąbrowa Biskupia
woj. bydgoskie
Stanowisko 12

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii
Zespół Badań Kujaw
w Poznaniu

Badania prowadził zespół pod kierownictwem doc. dr hab. Aleksandry Cofty-Broniewskiej. Finansował Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy. Pierwszy sezon badań. Osady kultury smfor kulistych, przeworskiej /późny okres rzymski/, z okresu wczesnego średniowiecza /fazy AB/, ślady osadnictwa późnośredniowiecznego, Cmentarzysko kultury przeworskiej /okres późnolateński/.

Stanowisko - znane w literaturze jako cmentarzysko kultury przeworskiej pod nazwą Parchanie-Parcelle - stanowi element rozległego przestrzennie zespołu osadniczego ciągnącego się wzdłuż odgałęzienia doliny Parchani /por. stan. 12a/.

Przeprowadzone badania - szczegółowa inwentaryzacja powierzchniowa oraz sondaż /194 m²/ - wykazały całkowitą dewastację nekropoli. Rozproszone pozostałości grobów w postaci przepalonych kości i fragmentów ceramiki rejestrowano tylko na powierzchni i w warstwie.

Ponadto odkryto serię obiektów osadowych następujących ugrupowań kulturowo-chronologicznych:

- kultura smfor kulistych - 1 jama,
- kultura przeworska - 2 budynki mieszkalne zagłębione w ziemię, 2 jamy, 5 dołków postępowych, 1 rowek /badany częściowo/,
- okres wczesnego średniowiecza - 1 budynek mieszkalny zagłębiony w ziemię, 1 palenisko, 2 jamy, 1 dołek postępowy.

Materiały przechowywane są w Instytucie Prahistorii UAM w Poznaniu.

Badania nie będą kontynuowane.

PARCHANKI, gm. Dąbrowa Biskupia
woj. bydgoskie
Stanowisko 12A

patrz
epoka brązu

PAWŁOWO, gm. Czerniejewo
woj. poznańskie

Muzeum Początków Państwa Polskiego
w Gnieźnie

Badania prowadził mgr Czesław Strzyżewski. Finansowało Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie. Pierwszy sezon badań. Osada z faz C₂-D okresu wpływów rzymskich, ślady osadnictwa wczesno- i późnośredniowiecznego oraz z okresu nowożytnego.

Stanowisko odkryto podczas badań powierzchniowych na terenie niskiego cypla, u podnóża wschodniej krawędzi doliny Wrześnicy. Osada zajmuje prawdopodobnie obszar ok. 1 ha. Wykop o pow. 60 m² zlokalizowano w dostępnej do badań północno-wschodniej części wzniesienia, gdzie zaobserwowano liczne ślady zniszczonych obiektów.

Pod warstwą spłaszczoną pręchnicy ornej odsłonięto w większej części wykopu zwartą warstwę piasku ze spalenizną, ze śladami wielowiekowej orki, w której odkryto resztki zniszczonego paleniska, zapewne związanego z osadnictwem wczesnośredniowiecznym. Pod tą warstwą wyróżniono fragmenty dwóch obiektów mieszkalnych wgłębionych w ziemię oraz 4 paleniska, w których wystąpił materiał z okresu późnorzymskiego. Chaty były usytuowane na osi W-E, a ich spągi sięgały do głęb. 0,7 i 0,8 m od powierzchni pola. W jednej z nich odsłonięto ślady po 4 słupach oraz palenisko, a w drugim obiekcie - ślady po 3 słupach. Z tego okresu pochodzi też ceramika znaleziona w warstwach II, IIA, IIB. Na różnych poziomach tych warstw stwierdzono występowanie śladów orki radiem.

W obiektach oraz warstwach datowanych na późny okres wpływów rzymskich znaleziono 2,040 fragmentów naczyń glinianych, 340 bryłek polepy, 180 ułamków kości zwierzęcych, zwęglone drewno oraz 4 przegładki i 3 ciężarki tkackie z gliny, fragment skręcanego naszyjnika /?/ i zapinkę grupy A VI 2 z żelaza oraz drobny ułamek blaszki miedzianej. Wśród naczyń przeważają formy garnkowe kształtu jajowatego, baniastego, beczułkowatego, donicowatego, lekko szowatego i misowatego, o powierzchniach gładkich i nierówno wyglądanych barwy brunatnej, sporadycznie zdobione nakładkami paznokciowymi. Mniej licznie występują fragmenty naczyń cienkościennej o powierzchniach gładkich i miejscami wyświeclanych barwy czarnej i ciemnoczarnej, rzadko barwy jasnobrunatnej. Przeważają wśród nich czarki, misy i naczynia dwustopkowate. Były one często zdobione ślókami poziomymi, ukośnymi i łukowatymi, bruzdami, dołkami i wgłębieniami, naciekami